

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

„ЗАТВЕРДЖУЮ”

Заступник голови приймальної комісії,
проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи

_____ Ігор ГЕРУШ

28 квітня 2023 року

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

Чернівці, 2023

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.....	2
2. Зміст програми.....	5
3. Перелік питань для співбесіди з української мови.....	19
4. Критерії оцінювання відповідей.....	20
5. Рекомендована література.....	23

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступного випробування, що проводиться у формі співбесіди з української мови, розроблено відповідно до програми «Українська мова. 10 – 11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. Рівень стандарту», затвердженої наказом МОН України № 1407 від 23.10.2017 р., з урахуванням Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України № 696 від 26.06.2018.

Співбесіда проводиться для перевірки знань, умінь, навичок та інших компетентностей вступника з української мови, що є достатніми для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра з відповідної спеціальності, за якою вступник має право проходити конкурсний відбір відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році у закладі вищої освіти Буковинський державний медичний університет.

Матеріал програми розділено за такими розділами: «Українська мова» («Фонетика. Графіка. Орфоєпія. Орфографія», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Розвиток мовлення»).

Мета вступного іспиту – *перевірити відповідність знань, умінь і навичок абітурієнтів, які користуються особливими умовами вступних випробувань, а також випускників, які закінчили загальноосвітні заклади до 2007 року включно, програмовим вимогам, оцінити рівень навчальних досягнень з української мови.*

Під час співбесіди вступник повинен **знати**:

- алфавіт і графічну систему української мови, принципи наголошення;
- фонетичні явища уподібнення, спрощення й чергування;
- орфографічні правила правопису української мови;
- пряме й переносне значення слова;
- групи лексики за походженням (власне українська та запозичена) із вживанням (загальноновживана й діалектна, застарілі слова й неологізми);
- особливості будови й функціонування фразеологізмів;
- будову слова, його значущі частини.
- особливості самостійних та службових частин мови;
- специфіку іменника як частини мови;
- особливості прикметника як частини мови;
- специфіку числівника як самостійної частини мови;
- особливості займенника як частини мови.
- дієслово та його особливості як частини мови;
- специфіку прислівника як частини мови;
- особливості функціонування службових частин мови (прийменник, сполучник, частка) та вигуку;

- основні синтаксичні одиниці (словосполучення, речення) та їх структуру;
- особливості різних членів речення;
- основні функціональні стилі української мови;
- принципи побудови тексту власного висловлювання, його структуру та мовленнєве оформлення.

Вступник має **вміти**:

- розташовувати слова за алфавітом;
- наголошувати слова відповідно до орфоепічних норм;
- визначати звукове значення букв у словах;
- розпізнавати явища уподібнення й спрощення приголосних звуків, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків;
- розпізнавати орфограми й правильно писати слова з орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки;
- пояснювати лексичні значення слів;
- добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні;
- уживати слова в переносному значенні;
- пояснювати значення фразеологізмів, правильно й комунікативно доцільно використовувати їх у мовленні;
- визначати значущі частини й закінчення слова;
- розрізняти форми слова й спільнокореневі слова;
- розрізняти самостійні та службові частини мови;
- визначати належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням;
- правильно відмінювати іменники;
- розпізнавати й відмінювати прикметники;
- визначати розряди прикметників за значенням;
- утворювати форми ступенів порівняння якісних прикметників;
- розпізнавати й відмінювати числівники;
- визначати сполучуваність числівників з іменниками;
- правильно утворювати форми числівників для позначення часу й дат;
- розпізнавати й відмінювати займенники;
- розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособове дієслово;
- визначати види, часи й способи дієслів;
- розпізнавати дієприкметники та дієприслівники;
- розпізнавати прислівники, визначати їхню синтаксичну роль, ступені порівняння прислівників;
- правильно писати прислівники;
- розпізнавати прийменники, визначати їхні морфологічні ознаки;
- розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою;
- розпізнавати частки, правильно їх писати;
- розпізнавати вигуки;

- розрізняти словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й частинами складного речення;
- розрізняти речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за будовою, складом граматичної основи, за наявністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за наявністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення);
- визначати структуру простого двоскладного речення, особливості зв'язку між підметом і присудком, другорядні члени речення;
- розпізнавати типи односкладних речень;
- розпізнавати складні речення різних типів, визначати їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями;
- добирати й конструювати складні речення;
- розпізнавати стилі мовлення, визначати особливості кожного з них;
- будувати письмове висловлення, логічно викладаючи зміст, підпорядковуючи його темі й основній думці, задуму, вибраному стилю та типу мовлення, досягати визначеної комунікативної мети;
- формулювати, добирати доречні аргументи й приклади, робити висновок, висловлювати власну позицію, свій погляд на ситуацію чи обставини;
- правильно структурувати текст, використовуючи відповідні мовленнєві звороти;
- знаходити й виправляти помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень, спираючись на засвоєні знання.

Співбесіда проводиться за допомогою використання комплексних різнотипних завдань, що дасть змогу вступникові виявити як суто мовознавчі теоретичні знання та практичні вміння щодо володіння українською мовою, так і надати комплексну оцінку індивідуального рівня особистісного розвитку й готовності до комунікативної соціально-психологічної взаємодії в процесі навчання у закладі освіти.

Для проведення вступного випробування у формі співбесіди з української мови за наказом в.о. ректора Буковинського державного медичного університету створюється комісія, до складу комісії входять голова предметної екзаменаційної комісії та екзаменатори.

Оцінку рівня знань, умінь, навичок та компетентностей вступника здійснює екзаменаційна комісія, яка заносить результати співбесіди до екзаменаційної відомості та протоколу співбесіди.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Матеріали Програми для абітурієнтів розділено за такими розділами: «Фонетика. Графіка», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Орфоепія», «Орфографія», «Розвиток мовлення».

Українська мова

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
1.Фонетика. Графіка	<p>Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв <i>я, ю, є, і, щ</i>. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Упорядкування приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування <i>у-в, і-й</i></p>	<p>Абітурієнт повинен уміти: <i>Визначати</i> в словах голосні, тверді і м'які, дзвінки й глухі приголосні, ненаголошені й наголошені голосні; ділити слово на склади; визначати звукове значення букв у слові. <i>Визначати</i> місце букв в алфавіті, розташовувати слова за алфавітом; розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування <i>у-в, і-й</i></p>
2.Лексикологія. Фразеологія	<p>Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного</p>	<p><i>Пояснювати</i> лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та <i>використовувати</i> їх у мовленні; уживати слова в переносному значенні. <i>Знаходити</i> в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені групи слів; пояснювати значення фразеологізмів, приказок, прислів'їв, крилатих висловів, правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> їх у мовленні</p>

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
	вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі сполуки слів і вирази. Фразеологізми . Приказки, прислів'я, афоризми	
3. Будова слова. Словотвір	Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна й непохідна. Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально-суфіксальний, суфіксальний, безсуфіксальний, складання слів або основ, перехід з однієї частини мови в іншу. Основні способи творення іменників, прикметників, дієслів, прислівників. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні [о], [е] у складних словах	<i>Виділяти</i> закінчення слів від основи, <i>членувати</i> основу на значущі частини, <i>добирати</i> спільнокореневі слова, слова з однаковими префіксами й суфіксами; <i>розрізняти</i> форми слова й спільнокореневі слова, правильно <i>вживати</i> їх у мовленні; <i>визначати</i> спосіб творення слів
4. Морфологія. 4.1. Іменник	Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники, що вживаються в обох числових формах. Іменники, що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників.	<i>Розпізнавати</i> іменники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням, уживаністю в мовленні; <i>визначати</i> основні способи творення іменників; правильно <i>відмінювати</i> іменники, <i>відрізняти</i> правильні форми іменників від помилкових; <i>використовувати</i> іменники в мовленні, послуговуючись їхніми виражальними можливостями

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
	<p>Відміни іменників: перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви <i>-а(-я), -у(-ю)</i> в закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників, що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові</p>	
<p>4.2. Прикметник</p>	<p>Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Явища взаємопереходу прикметників з одного розряду в інший. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи)</p>	<p><i>Розпізнавати</i> прикметники, <i>визначати</i> їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; розряди прикметників за значенням; <i>утворювати</i> форми ступенів порівняння якісних прикметників, повні й короткі форми якісних прикметників; <i>розрізняти</i> основні способи творення відносних і присвійних прикметників; <i>відмінювати</i> прикметники; <i>відрізняти</i> правильні форми прикметників від помилкових</p>
<p>4.3. Числівник</p>	<p>Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості й складені. Типи</p>	<p><i>Розпізнавати</i> числівники, <i>визначати</i> їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди числівників за значенням, основні способи їх творення, відмінювання; <i>відрізняти</i> правильні форми числівників від помилкових; <i>добирати</i> потрібні форми</p>

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
	<p>відмінювання кількісних числівників:</p> <p>1) <i>один, одна</i>; 2) <i>два, три, чотири</i>; 3) від <i>п'яти</i> до <i>двадцяти, тридцять, п'ятдесят ... вісімдесят</i>; 4) <i>сорок, дев'яносто, сто</i>; 5) <i>двісті – дев'ятсот</i>; 6) <i>нуль, тисяча, мільйон, мільярд</i>; 7) збірні; 8) дробові.</p> <p>Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників</p>	<p>числівників і використовувати їх у мовленні; <i>визначати</i> сполучуваність числівників з іменниками</p>
<p>4.4. Займенник</p>	<p>Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників</p>	<p><i>Розпізнавати</i> займенники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди займенників за значенням, основні способи їх творення, відмінювання; <i>відрізняти</i> правильні форми займенників від помилкових, правильно <i>добирати</i> потрібні форми займенників і <i>використовувати</i> їх у мовленні</p>
<p>4.5. Дієслово</p>	<p>Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на <i>-но, -то</i>). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи</p>	<p><i>Розпізнавати</i> дієслова, особливі форми дієслова, безособові дієслова; визначати загальне значення дієслова, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, часи й способи дієслів, дієвідміни, особливості словозміни кожної дієвідміни; <i>використовувати</i> один час і спосіб у значенні іншого; <i>розрізняти</i> основні способи творення дієслів, зокрема видових</p>

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
	<p>дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу). Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.</p> <p>Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на <i>-но, -то</i>.</p> <p>Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот</p>	<p>форм, форм майбутнього часу недоконаного виду, форм умовного та наказового способу дієслів; <i>відрізнити</i> правильні форми дієслів від помилкових.</p> <p><i>Розпізнавати</i> дієприкметники (зокрема відрізнити їх від дієприслівників), <i>визначати</i> їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, особливості творення, відмінювання; <i>відрізнити</i> правильні форми дієприкметників від помилкових; <i>добирати</i> й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> дієприкметники та дієприкметникові звороти в мовленні. <i>використовувати</i> дієприкметники в мовленні.</p> <p><i>Розпізнавати</i> дієприслівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, основні способи їх творення; <i>відрізнити</i> правильні форми дієприслівників від помилкових; правильно <i>будувати</i> речення з дієприслівниковими зворотами</p>

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
4.6. Прислівник	<p>Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу</p>	<p><i>Розпізнавати</i> прислівники, <i>визначати</i> їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди прислівників за значенням, ступені порівняння прислівників, основні способи творення прислівників; <i>відрізнати</i> правильні форми прислівників від помилкових; <i>добирати</i> й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> прислівники в мовленні</p>
4.7. Службові частини мови	<p>Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням: непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворені від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників</p> <p>Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові). Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників</p>	<p><i>Розпізнавати</i> прийменники, <i>визначати</i> їхні морфологічні ознаки, групи прийменників за походженням і за будовою; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> форми прийменників у мовленні</p> <p><i>Розпізнавати</i> сполучники, <i>визначати</i> групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> сполучники в мовленні</p>

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
	Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні. Правопис часток	<i>Розпізнавати частки, визначати групи часток за значенням і вживанням; правильно й комунікативно доцільно використовувати частки в мовленні</i>
4.8. Вигук	Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням: непохідні й похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова. Правопис вигуків	<i>Розпізнавати вигуки, визначати групи вигуків за походженням; правильно й комунікативно доцільно використовувати вигуки в мовленні</i>
5. Синтаксис 5.1. Словосполучення.	Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширені й поширені	<i>Розрізняти словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й реченнями; визначати головне й залежне слово в підрядному словосполученні; визначати поширені й непоширені словосполучення, типи словосполучень за способами вираження головного слова</i>
5.2. Речення	Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів	<i>Розрізняти речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за складом граматичної основи, за наявністю чи відсутністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за будовою, за наявністю чи відсутністю однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання</i>

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
	речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання)	
5.2.1. Просте двоскладне речення	Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета. Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження	<i>Визначати</i> структуру простого двоскладного речення, способи вираження підмета й присудка (простого й складеного), особливості узгодження присудка з підметом; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> прості речення
5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладно му й односкладн ому реченні	Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставина способу дії, присудок)	<i>Розпізнавати</i> види другорядних членів та їхні типи й різновиди, <i>визначати</i> способи вираження означень, додатків, обставин, роль порівняльного звороту; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні; правильно розставляти розділові знаки при непоширеній прикладці, порівняльному звороті
5.2.3. Односкладн і речення	Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних	<i>Розпізнавати</i> типи односкладних речень, <i>визначати</i> особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
	членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні	
5.2.4. Просте ускладнене речення	Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні	<i>Розпізнавати</i> просте речення з однорідними членами, звертаннями, вставними словами, словосполученнями, реченнями, відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними, та правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> виражальні можливості таких речень у мовленні; правильно <i>розставляти</i> розділові знаки в них.
5.2.5.Складне речення	Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному: 1) інтонація й сполучники або сполучні слова; 2) інтонація. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення	<i>Розпізнавати</i> складні речення різних типів, <i>визначати</i> їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями. <i>Добирати</i> й <i>конструювати</i> складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті. Правильно <i>розставляти</i> розділові знаки, <i>будувати</i> схему такого речення
5.2.5.1. Складно сурядне речення	Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між	<i>Розпізнавати</i> складносурядні речення, визначати смислові зв'язки між частинами складносурядного речення;

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
	частинами складносурядного речення	комунікативно доцільно використовувати його виражальні можливості в мовленні
5.2.5.2. Складно підрядне речення	<p>Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю; 2) складнопідрядні речення з однорідною підрядністю; 3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю 	<p><i>Розпізнавати</i> складнопідрядні речення, <i>визначати</i> їхню будову, зокрема складнопідрядних речень з кількома підрядними, <i>відобразити</i> її в схемі складнопідрядного речення; <i>визначати</i> основні види підрядних речень, типи складнопідрядних речень за характером зв'язку між частинами. Правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості складнопідрядних речень різних типів у процесі спілкування</p>
5.2.5.3. Безполучникове складне речення	<p>Типи безполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами-реченнями:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) з однорідними частинами-реченнями (рівноправними); 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною). <p>Розділові знаки в безполучниковому складному реченні</p>	<p><i>Розпізнавати</i> безполучникові складні речення; <i>визначати</i> смислові відношення між їхніми частинами-реченнями (однорідними й неоднорідними), особливості інтонації безполучникових складних речень; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості безполучникових складних речень у мовленні</p>

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
5.2.5.4. Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку	Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку	<i>Визначати</i> структуру складних речень з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> виражальні можливості речень цього типу в мовленні
5.3. Способи відтворення чужого мовлення	Пряма й непряма мова. Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог	<i>Визначати</i> в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, речення з непрямою мовою; <i>замінювати</i> пряму мову непрямою; правильно й доцільно <i>використовувати</i> в тексті пряму мову й цитати; правильно <i>вживати</i> розділові знаки в конструкціях із прямою мовою та діалогом
6. Стилїстика	Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний, конфесійний), їх основні ознаки, функції	<i>Розпізнавати</i> стилї мовлення, визначати особливості кожного з них; <i>користуватися</i> різноманітними виражальними засобами української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування
7. Орфоепія	Відображення вимови голосних (наголошених і ненаголошених) через фонетичну транскрипцію. Відображення вимови приголосних звуків: 1) [дж], [дз̂], [дз̂']; 2) [г]; 3) [ж], [ч], [ш], [дж̂]; 4) груп приголосних (уподібнення, спрощення); 5) м'яких приголосних; 6) подовжених приголосних. Вимова слів з апострофом	<i>Визначати</i> особливості вимови голосних і приголосних звуків; <i>наголошувати</i> слова відповідно до орфоепічних норм

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
8. Орфографія	<p>Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення <i>йо, ьо</i>. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис <i>-н-</i> та <i>-нн-</i> у прикметниках і дієприкметниках, <i>не</i> з різними частинами мови.</p>	<p><i>Розпізнавати</i> вивчені орфограми й <i>пояснювати</i> їх за допомогою правил; правильно <i>писати</i> слова з вивченими орфограмами, <i>знаходити</i> й <i>виправляти</i> орфографічні помилки на вивчені правила</p>
9. Розвиток мовлення	<p>Загальне уявлення про спілкування й мовлення; види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення; основні правила спілкування. Тема й основна думка висловлювання. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність,</p>	<p><i>Уважно читати, усвідомлювати</i> й <i>запам'ятовувати</i> зміст прочитаного, диференціюючи в ньому головне та другорядне. Критично <i>оцінювати</i> прочитане. <i>Аналізувати</i> тексти різних стилів, типів і жанрів. <i>Будувати</i> письмове висловлення, логічно викладаючи зміст, підпорядковуючи його темі й основній думці, задуму, обраному стилю та типу мовлення, досягати визначеної</p>

Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
	<p>доречність, правильність). Текст як середовище функціонування мовних одиниць. Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Класифікація текстів за сферою використання, метою, структурними особливостями. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення</p>	<p>комунікативної мети. <i>Уміти</i> формулювати, добирати доречні аргументи і приклади, робити висновок, висловлювати власну позицію, свій погляд на ситуацію чи обставин; правильно <i>структурувати</i> текст, використовуючи відповідні мовленнєві звороти. <i>Знаходити</i> й <i>виправляти</i> похибки та помилки в змісті, побудові й мовному оформленні власних висловлювань, спираючись на засвоєні знання</p>

3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Значення мови в житті людини і суспільства. Українська мова - національна мова українського народу, одна з форм його національної культури.
2. Українська літературна мова як унормована форма загальнонародної мови.
3. Поняття про звуковий склад. Звуки мови, їх класифікація.
4. Сучасні орфоепічні норми, їх значення. Вимова звуків.
5. Поняття про букву. Українська алфавіт. Співвідношення між буквами та звуками.
6. Слово як основна одиниця лексичної системи. Лексичне значення слова. Типи лексичних значень слів.
7. Синоніми: поняття, значення, особливості використання в різних стилях мови.
8. Антоніми й омоніми в українській мові.
9. Активна й пасивна лексика.
10. Фразеологізми в мовленні. Багатозначність фразеологізмів.
11. Будова слова. Корінь, суфікс, префікс, закінчення - значущі частини слова.
12. Способи словотвору в українській мові.
13. Орфографічні норми. Орфограма. Орфографічне правило. Принципи української орфографії.
14. Уживання м'якого знака.
15. Уживання апострофа.
16. Чергування голосних. Типи чергувань. Чергування [O], [E] з [I]; [E], [O] після Ж, Ч, Ш, Й.
17. Найголовніші випадки чергування приголосних звуків.
18. Подвоєння букв на позначення подовження й збігу приголосних звуків.
19. Спрощення в групах приголосних і його відображення на письмі.
20. Вимова і правопис префіксів.
21. Правопис суфіксів.
22. Поняття про милозвучність мовлення. Чергування [У] - [В], [І] - [Й].
23. Уживання великої букви.
24. Написання слів разом, через дефіс, окремо.
25. Правопис НЕ, НІ з різними частинами мови.
26. Вимова і правопис слів іншомовного походження.
27. Іменник як частина мови. Загальне значення. Морфологічні ознаки. Синтаксична роль.
28. Характеристика іменників I відміни, їх відмінювання.
29. Відмінкові закінчення іменників II відміни.
30. Відмінювання іменників III і IV відмін.

31. Незмінювані іменники й аббревіатури.
32. Прикметник як частина мови. Групи прикметників за значенням.
Утворення форм ступенів порівняння якісних прикметників.
33. Числівник як частина мови. Відмінювання й правопис числівників.
34. Займенник як частина мови. Розряди займенників. Відмінювання й правопис займенників.
35. Дієслово як частина мови. Дієслівні форми.
36. Види дієслова та творення видових форм.
37. Особливості дієприслівника й дієприкметника як форм дієслова.
Дієприслівниковий і дієприкметниковий звороти.
38. Прислівник як частина мови. Творення й правопис прислівників.
39. Прийменник як службова частина мови. Уживання та правопис прийменників.
40. Сполучник як службова частина мови. Правопис сполучників.
41. Частка як службова частина мови. Правопис часток.
42. Вигук як особлива частина мови. Правопис вигуків.
43. Словосполучення як синтаксична одиниця. Типи підрядних зв'язків.
44. Речення як основна одиниця синтаксису. Просте й складне речення.
Грамматичні принципи їх розмежування.
45. Двоскладне й односкладне речення. Просте ускладнене речення.
46. Головні члени речення.
47. Другорядні члени речення.
48. Складне речення як синтаксична одиниця. Грамматичні ознаки складногоречення. Засоби зв'язку частин складного речення.
49. Складносурядні речення, розділові знаки в них.
50. Складнопідрядні речення, розділові знаки в них.
51. Безсполучникові речення, розділові знаки в них.
52. Поняття про текст. Поділ тексту на абзаци. Мовленнєві засоби зв'язку речень у тексті.
53. Поняття про стиль і стилістичну норму.
54. Функціональні стилі української літературної мови.
55. Поняття про типи мовлення: розповідь, опис, роздум.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Співбесіда з української мови зі вступниками оцінюється за принципом накопичувальної системи за 12-бальною системою. Оцінка переводиться за шкалою 100-200 балів, відповідно до таблиці переведення балів (табл.1). Сумарна оцінка співбесіди складається з балів, накопичених за окремими критеріями оцінювання завдань. Максимальна можлива оцінка, відповідно до названих критеріїв, становить 200 балів. Під час випробування екзаменатори фіксують правильність відповідей у протоколі, який підписується головою предметної екзаменаційної комісії та екзаменаторами і зберігається в особовій справі вступника.

Змістові блоки вступного випробування:

1. Завдання з мовознавчим аналізом словосполучення чи переліку слів (3 бали):

- завдання на фонетику;
- завдання на знання лексики й фразеології;
- завдання з орфографії;

2. Завдання із мовознавчим аналізом речення (3 бали):

- завдання на граматику;
- завдання з визначення членів речення;
- завдання на тип речення.

3. Власне висловлювання (6 балів):

- логіка викладу – 1 бал,
- грамотність мовлення та стилістика – 2 бали,
- структурна повнота (вступ, основна частина, висновок) – 1 бал,
- наявність аргументів і їх доцільність – 1 бал,
- наявність та доцільність прикладу з життя чи твору мистецтва – 1 бал.

Таблиця 1

ТАБЛИЦЯ
переведення середнього бала, обрахованого за 12-бальною шкалою, в
шкалу 100-200

1	100		4	120		8	160
1,1	100		4,1	121		8,1	161
1,2	100		4,2	122		8,2	162
1,3	100		4,3	123		8,3	163
1,4	100		4,4	124		8,4	164
1,5	100		4,5	125		8,5	165
1,6	100		4,6	126		8,6	166
1,7	100		4,7	127		8,7	167
1,8	100		4,8	128		8,8	168
1,9	100		4,9	129		8,9	169
2	100		5	130		9	170
2,1	101		5,1	131		9,1	171
2,2	102		5,2	132		9,2	172
2,3	103		5,3	133		9,3	173
2,4	104		5,4	134		9,4	174
2,5	105		5,5	135		9,5	175
2,6	106		5,6	136		9,6	176
2,7	107		5,7	137		9,7	177
2,8	108		5,8	138		9,8	178
2,9	109		5,9	139		9,9	179

3	110		6	140		10	180
3,1	111		6,1	141		10,1	181
3,2	112		6,2	142		10,2	182
3,3	113		6,3	143		10,3	183
3,4	114		6,4	144		10,4	184
3,5	115		6,5	145		10,5	185
3,6	116		6,6	146		10,6	186
3,7	117		6,7	147		10,7	187
3,8	118		6,8	148		10,8	188
3,9	119		6,9	149		10,9	189
			7	150		11	190
			7,1	151		11,1	191
			7,2	152		11,2	192
			7,3	153		11,3	193
			7,4	154		11,4	194
			7,5	155		11,5	195
			7,6	156		11,6	196
			7,7	157		11,7	197
			7,8	158		11,8	198
			7,9	159		11,9	199
						12	200

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Літвінова І., Гарюнова Ю., Тищенко З., Бутко С. Українська мова. Інтерактивний довідник-практикум із тестами. Підготовка до ЗНО. – Харків: Ранок, 2020. – 384 с.
2. Літвінова І., Гарюнова Ю. Українська мова і література. Власне висловлення. Робочий зошит. – Київ: Літера ЛТД, 2019. – 96 с.
3. Терещенко В., Головань Г., Сергєєва Н., Кривопуст Н. Українська мова. Комплексна підготовка до ЗНО. – Київ: Генеза, 2021. – 256 с.
4. Заболотний В., Дияк О., Прудка В. 2017 ЗНО: Українська мова. Комплексне видання ДПА+ЗНО. – Київ: Літера ЛТД, 2016. – 430 с.
5. Білецька О. Українська мова ЗНО 2022. Комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2021. – 624 с.
6. Авраменко О., Блажко М. ЗНО 2021. Українська мова. Для технічних вузів (комплект із 2 книг). – Київ: Грамота, 2020. – 434 с.
7. Авраменко О. ЗНО 2022. Українська мова та література. – Київ: Грамота, 2021. – 496 с.
8. Витвицька С. Українська література ЗНО 2022. Комплексне видання. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2021. – 480 с.
9. Заболотний О., Заболотний С. Українська мова та література ЗНО

2022. Повний курс. Типові тестові завдання Комплект. – Київ: Літера ЛТД, 2021. – 592 с.

10. Авраменко О., Дідух Т., Чукіна В. ЗНО 2022 Українська мова та література. Власні висловлення. – Київ: Грамота, 2021. – 72 с.

Розглянуто та затверджено на засіданні приймальної комісії 28 квітня 2023 року (протокол № 6).

Заступник голови
приймальної комісії

Ігор ГЕРУШ

Відповідальний секретар

Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ

Голова комісії для проведення
співбесіди з української мови

Лариса ШУТАК